



Rajat räiskeelle -kansalaisaloite odotellut talousvaliokunnassa käsittelyä jo kaksi vuotta

Tiedote 28.12.2021

Viidentoista terveys-, potilas- ja vammais- sekä eläinjärjestön Rajat räiskeelle -kansalaisaloite ilotulitteiden haittojen vähentämiseksi odottaa edelleen käsittelyään talousvaliokunnassa. Lakiesityksen tavoitteena on vähentää pysyvästi ja merkittävästi ilotulitteista ihmisille, eläimille ja ympäristölle koituvaa vahinkoa sallimalla luokkiin F2 ja F3 kuuluvien tuotteiden käyttö siirtymäajalla vain ammattilaisille.

Rajat räiskeelle -kansalaisaloite avattiin 4.12.2018, ja se keräsi jo kuukaudessa vaadittavat 50 000 allekirjoitusta ja kaikkiaan yli 65 000 nimeä. Aloite eteni eduskuntaan ja on merkitty saapuneeksi talousvaliokuntaan jo yli kaksi vuotta sitten 29.11.2019. Vuoden 2020 alusta alkanut koronaepidemia on merkinnyt epidemiaan liittyvien käsittelyn priorisointia valiokunnissa, ja aloite odottaa edelleen käsittelyvuoroaan.

– Koronaa ei voi käyttää tekosyynä kansalaisaloitteiden käsittelyn lykkäämiseen vuosikausien ajan. Demokratian tulee toimia myös epidemiaoloissa. Lakimuutoksen viivästyminen yli kahdella vuodella tarkoittaa ilotulitehaittojen jatkuvan edelleen vastaavan ajan. Tämä on erityisen vahingollista ympäristön ja eläinten kannalta, sanoo yksi kansalaisaloitteen alullepanijoista, Helsingin eläinsuojeluyhdistys HESYn entinen puheenjohtaja **Hannele Luukkainen**.

– Lakialoitteemme on sikäli poikkeuksellinen, että siinä on pykälät valmiina, mistä se on saanut laajaa kiitosta. Sen käsittely ja hyväksyminen olisi nopeaa, Luukkainen huomauttaa.

Yksikin ilotulitevamma on liikaa

Rajat räiskeelle -kansalaisaloitteen tavoitteena on suojella ihmisten ja eläinten terveyttä, turvallisuutta ja elinympäristöä sekä yleisesti luontoa ilotulitteiden aiheuttamilta haitoilta. F2- ja F3-luokkiin kuuluvien pyroteknisten tuotteiden käytön salliminen vain ammattilaisille ennaltaehkäisisi ilotulitteiden aiheuttamien silmä- ja muiden vammojen syntymistä ja vähentäisi eläinten ilotulitemeluun liittyviä pelkotiloja. Ilotulitteet ovat aiheuttaneet viimeisen yhdeksän vuoden aikana muun muassa [126 silmävammaa](#), [neljä muuta vammaa](#) ja [761 tulipaloo](#). Vammojen ja vahinkojen määrälle ei voida asettaa hyväksyttävää rajaa, vaan jokaisen tapauksen tulisi olla liikaa.

Paukkeettomalla ympäristöllä on myös suuri merkitys esimerkiksi opaskoiraan käyttävälle näkövammaiselle.

– Jos opaskoira panikoi ilotulitteita, koiran käyttäjä voi joutua vaaratilanteisiin. Ilotulittaminen voi olla pelottavaa näkövammaisellekin: hän kuulee ympärillään pauketta, mutta ei näe ilotulitteiden kulkusuuntaa eikä pysty väistämään vaarallisesti ammuttuja tai harhautuneita raketteja, kansalaisaloitteessa mukana olevan Opaskoirayhdistyksen puheenjohtaja **Mika Tolvanen** kuvailee.

Kansanedustajien arvioitava ilotulitehaittojen hyväksyttävyys

Ilotulitteet ovat hengitysteitä ärsyttävien pienhiukkasten ja kaasujen lähde erityisesti suurissa kaupungeissa. Pienhiukkasille ja erilaisille ärsyttävillä yhdisteillä herkät väestöryhmät muodostavat

20–25 prosenttia Suomen väestöstä. Ilotulituksesta aiheutuu myös tulipaloja ja omaisuusvahinkoja. Vuodenvaihteessa 2020–2021 tulipalojen sammuttaminen aiheutti pelastuslaitoksille 68 tehtävää.

Koska ilotulitteiden kuluttajakäytön haitat ovat kiistattomia, niihin liittyvien riskien hyväksyttävyyks olisi saatava kansanedustajien arvioitavaksi ja demokraattiseen päätöksentekoon.

– Toivomme, että kansalaisaloitteemme pääsisi pian käsittelyyn ja että valiokunnassa käydään tuolloin aiheesta monipuolinen ja asiallinen keskustelu. Kansalaisaloitteen allekirjoitti yli 65 000 suomalaista. Tämä on selvä viesti talousvaliokunnalle siitä, että aloite ansaitsee huolellisen käsittelyn, SEY Suomen eläinsuojelun toiminnanjohtaja, eläinlääkäri **Kati White** sanoo.

Lisätietoa:

- Rajat räiskeelle -kansalaisaloitekampanja avattiin 4.12.2018, ja se on edennyt 27.11.2019 pidetyn eduskuntakäsittelyn kautta talousvaliokuntaan. Aloitteen allekirjoittajamäärä on 65 491. Kannatusilmoituksia kerättiin 4.12.2018–4.6.2019 välisenä aikana, ja 50 000 kannattajan määrä ylittyi jo ensimmäisen kuukauden kuluessa.

– Kansalaisaloitekampanjassa ovat mukana Allergia-, iho- ja astmaliitto, Etsijäkoiraliitto, Helsingin Eläinsuojeluyhdistys HESY, Kuuloliitto, Näkövammaisten liitto, Opaskoirayhdistys, SEY Suomen eläinsuojelu, Suomen Eläinlääkäriliitto, Suomen Eläinoikeusjuristit, Suomen Hippos, Suomen Kennelliitto, Suomen Kissaliitto, Suomen Lääkäriliitto, Suomen Palovammayhdistys ja Suomen Ratsastajainliitto.

– Kansalaisaloitteessa ehdotetaan, että pyrotekniikkadirektiivissä tarkoitettujen luokkiin F2 ja F3 kuuluvien ilotulitteiden eli viihdekäyttöön tarkoitettujen pyroteknisten tuotteiden myyntiä ja käyttöä rajoitetaan siten, että jatkossa vain vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain (390/2005, kemikaaliturvallisuuslaki) 94 §:ssä tarkoitettu ilotulitusnäytöksen järjestäjä saisi järjestää ilotulitusnäytöksiä ja käyttää edellä mainittuja pyroteknisiä tuotteita. Esityksessä ehdotetaan siis, että F2- ja F3-luokkiin kuuluvien pyroteknisten tuotteiden kuluttajakäyttö kielletään.

– Ehdotuksessa ei puututtaisi F1-luokkaan kuuluvien pyroteknisten tuotteiden kuluttajakäyttöön. Jatkossakin kuluttajat voisivat siis käyttää tuotteita, jotka aiheuttavat erittäin vähäistä vaaraa ja ovat melutasoltaan merkityksettömiä ja jotka on tarkoitettu käytettäväksi rajatulla alueella tai asuinrakennuksessa. Tällaisia tuotteita ovat esimerkiksi tähtisadetikut.

Kansalaisaloitekampanjan verkkosivut: rajatraiskeelle.fi

Kampanja Facebookissa: facebook.com/rajatraiskeelle

Haastattelut ja lisätiedot:

Annukka Seppävuori, viestinnän asiantuntija, SEY Suomen eläinsuojelu, annukka.seppavuori@sey.fi, p. 040 830 1716

Hannele Luukkainen, puheenjohtaja vuosina 1986–2014 ja 2016–9/2020, Helsingin eläinsuojeluyhdistys HESY ry, hannele.luukkainen@clarinet.fi, p. 040 547 7770